

BYTE AV VÄGTRUMMA I BÄCK VID HÄSTHAGEN

PM Redovisning av utförd åtgärd

Gullmarns Vattenråd

Dals Eds kommun

2021

Dokumentuppgifter och uppgifter om utförare

Dals Eds kommun

Västra Götalands län

Rapportens beteckning: Byte av vägtrumma i bäck vid Hästhagen- PM Redovisning av utförd åtgärd

Rapportens beställare: Gullmarns vattenråd, ordförande Ulf Johannesson

Konsult: Milva AB, Lars Thorsson

Rapportens datum: 2021-11-18

Rapportansvarig: Lars Thorsson, Milva AB

Kartor: Länsstyrelsen och lantmäteriet

Bilder: Bilderna har tagits av Lars Thorsson

Omslagsbild: Vägtrumman vid Hästhagen efter åtgärd

Innehållsförteckning

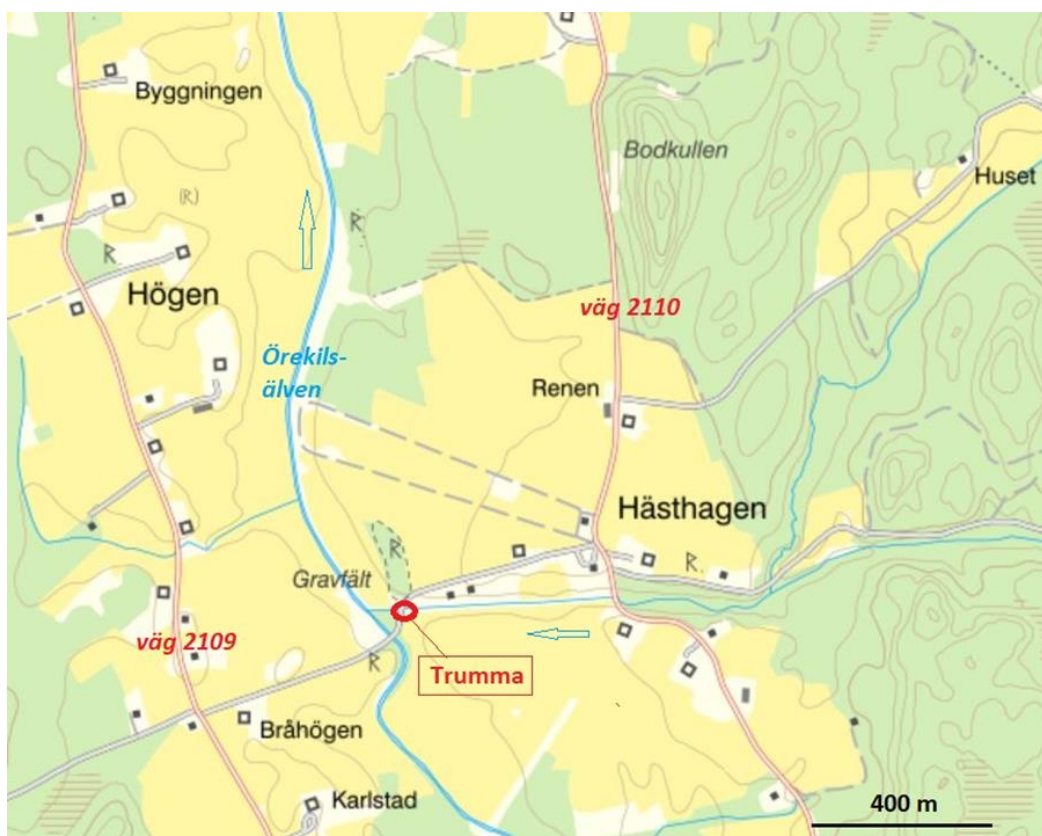
Inledning och Uppdrag	4
Bakgrund	4
Den gamla trumman	5
Den nya trumman	6
Fastigheter och fastighetsägare	6
Utförande	7
Måluppfyllelse	8
Uppföljning och efterkontroll	8

Inledning och uppdrag

Den aktuella vägtrumman är belägen i *bäck vid Hästhagen*, vid lokalvägen mellan väg 2109 och 2110 i Dals Eds. Trumman byttes ut under sommaren 2021.

Vägtrumman har legat för högt och utgjort vandringshinder för fisk. Trumman var också rostskadad och underdimensionerad. Trumman är belägen ca 80 m uppströms bäckens sammanflöde med Örekilsälven och har koordinaterna N 6527359-E 325798 (Sweref 99 TM).

Gullmarns vattenråd har ansökt och fått beviljat medel från Länsstyrelsen för att täcka kostnaderna för en ny trumma vid Hästhagen. Länsstyrelsen beslutade 2020-12-09 att bevilja ansökan och anslå medel från anslag 1:11 från Havs- och vattenmyndigheten. Bidraget täcker 50 % av totalkostnaden. Gullmarns vattenråd och markägarna står för resterande kostnader.

Karta 1. Översiktskarta med platsen för vägtrumman.

Bakgrund

Gullmarns vattenråd har tidigare låtit inventera och elfiska *bäck vid Hästhagen* och tagit fram förslag på fiske- och naturvårdande åtgärder. Ett arbete har även startats i ett LOVA-projekt för Örekilsälven inom Dals Eds kommun med syftet att i samarbete med markägare främja vattenvårds- och vattenhushållningsåtgärder. I detta arbete har den aktuella vägtrumman identifierats som ett vandringshinder som bör åtgärdas.

Den gamla trumman

Den gamla trumman var en 6 meter lång plåttrumma med en diameter på 1600 mm. Trumman låg för högt i förhållande till botten nedströms och skapade därmed ett vandringshinder för fisk. Rester av en gammal bro hade också lagt sig nedanför trumman och förvärrade hindret ytterligare. Trummans diameter var också för liten i förhållande till de flöden som periodvis kan uppstå, dvs den hade svårt att klara högsta högvattenföring (HHQ). Trumman var dessutom rostskadad och behövde åtgärdas även av denna anledning.

Bild 1. Vägtrumman vid Hästhagen. Betongkonstruktionen nedanför trumman härrör från den gamla vägbron.

Bild 2. Den gamla vägtrumman vid Hästhagen. Trumman var även kraftigt rostskadad.

Den nya trumman

Den nya trumman har bytts ut mot en ny trumma av s.k. trenchcoat, d.v.s. belagd plåt. Gullmarns vattenråd har genom Milva AB låtit utföra en dimensionsberäkning där hänsyn även tagits till de högsta flöden som kan uppstå i bäcken och även till ökade flöden orsakade av klimatförändringar. Den trumma som införskaffats har dimensionen 2000 mm och är 10 meter lång. Att en 10 meter lång trumma valdes berodde dels på att leverantören hade en sådan på lager, dels att trumman behövde förlängas för att vägen skulle kunna ges en flackare släntlutning och därmed kunna undvika sättningar och ras i slänterna.

Fastigheter och fastighetsägare

Trumman är belägen på fastigheterna Hästhagen 1:6 och Hästhagen 1:32 (bild 3).

Ägare till fastigheterna är:

Dals Ed Hästhagen 1:6
Lennart Andersson
Gärdet
Hästhagen 310
668 93 ED

Dals Ed Hästhagen 1:32
Stefan Johansson
Hästhagen 110
668 93 ED

Bild 3. Flygfoto med fastighetsgränser (Lantmäteriet).

Utförande

Markägarna har stått för arbetet med att byta ut och lägga ner den nya trumman, samt lägga ut stenmaterial vid och anslutning till trumman. Lennart Andersson har varit ansvarig för arbetet. Lars Thorsson, biolog på Milva AB har haft vattenrådets uppdrag att medverka vid utförandet.

Åtgärderna med bytet av trumman utfördes under 30 juli - 1 augusti 2021. Vid arbetena rådde lågvattenföring.

Bild 4. Under arbetet med byte av trumman. Nedströmssidan.

Bild 5. Under arbetet med byte av trumman. Uppströmssidan nästan färdig.

Måluppfyllelse

Åtgärderna har inneburit ett undanröjande av det vandringshinder som trumman tidigare utgjort. Åtgärdandet av vägtrumman har bidragit till att uppfylla projektets målsättning att öka den biologiska mångfalden och även medverkat till att uppfylla miljömålet "Levande sjöar och vattendrag".

Uppföljning och efterkontroll

Åtgärderna har kontrollerats (2021-10-12) efter högflöden och det visade sig att inga skador eller bortspolningar skett (bild 6).

Bild 6. Färdig åtgärd. Bilden tagen efter en period med högflöden. Fotodatum 2021-10-12.

Milva AB
Göteborgsvägen 11B
451 42 Uddevalla
Tfn 0522-37913
Mobil 0703-74 10 01